

Departament d'Economia Aplicada

Edifici B
08193 Bellaterra (Barcelona), Spain
Tel.: (3) 581 16 80
Fax: (3) 581 22 92
Tèlex: 52040 EDUCI E

FACULTAT DE CIÈNCIES

DPT. D'ECONOMIA APLICADA

PROGRAMA

Assignatura:
POLÍTICA ECONÒMICA AMBIENTAL

Professor/a:
Pere Riera / Oriol Roca

Curs: 1996-1997

Primera Part: LECTURES I APLICACIONS DE POLÍTICA ECONÒMICA AMBIENTAL
Professor: Pere Riera.

L'objectiu d'aquesta part de l'assignatura dedicada a *lectures i aplicacions* és el de familiaritzar els estudiants amb casos concrets de rellevància ambiental, on s'han aplicat criteris emanats directament de la ciència econòmica, i amb alguns dels textos que més han influït en el desenvolupament de l'economia ambiental i dels recursos naturals.

PROGRAMA

Tema 1.- Bases de la política econòmica ambiental

L'economia del recursos naturals, l'economia ambiental i la política econòmica ambiental. Privat *versus* social. Costos, preus i valors. Tipus de valors ambientals.

Tema 2.- Externalitats i béns públics

Influència sobre preus i quantitats de la presència de les externalitats. Influència sobre preus i quantitats de la presència de béns públics. Significat de la correcció de les externalitats.

Tema 3.- Impostos i subvencions

Els impostos com a correctors d'externalitats ambientals. La infracorrecció, la sobrecorrecció i els impostos pigouvians. Les subvencions.

Tema 4.- Drets de propietat

Assignacions de drets de propietat. Solucions de mercat a la presència d'externalitats ambientals. Béns comunals.

Tema 5.- Mecanismes de presa de decisió

Mecanismes de presa de decisió econòmica. El context de l'anàlisi cost-benefici. D'altres contextos amb quantificació monetària. Contexts de quantificació no monetària.

Tema 6.- Formes de valoració d'externalitats

Càlcul de les externalitats positives i negatives. Càlcul del valor dels impostos pigouvians. Mètodes directes i indirectes. Els valors de no ús. Avantatges i limitacions dels diferents mètodes. Aplicacions.

Tema 7.- La pràctica de la política econòmica ambiental

Formes de política ambiental. L'especificitat de la política econòmica ambiental. La pràctica de la política econòmica ambiental a Catalunya, Espanya, la Unió Europea i d'altres països.

Tema 8.- Contaminació

Política de control de la pol·lució. Drets negociables de contaminació. Càlculs del cost social de la contaminació. Exemples.

Tema 9.- Protecció d'espais d'interès natural

Conservació *versus* explotació. Sostenibilitat. Càlculs del cost social de la contaminació. Exemples.

Tema 10.- Política de residus

Un model de la política de minimització, recuperació i reciclatge. Càlculs del cost social de la contaminació. Exemples.

BIBLIOGRAFIA DE TEXTOS CLAU

- BARBIER, Edward B., Joanne C. Burgess & Anil Markandya (1991) "The economics of tropical deforestation" *Ambio* vol. 20, núm. 2, pp. 55-58.
- BAUMOL, William J. & Wallace E. Oates (1971) "The use of standards and prices for protection of the environment" *Swedish Journal of Economics* vol. 71, núm. 1.
- CLINE, William R. (1992) *The economics of global warming*. Washington: Institute for International Economics.
- COASE, Ronald (1960) "The problem of social cost" *The Journal of Law and Economics* octubre, pp. 1-44.
- GORDON, H. Scott (1954) "The economic theory of a common-property resource: The fishery" *The Journal of Political Economy* abril.
- HARDIN, Garret (1968) "The tragedy of the commons" *Science* vol. 162, pp. 1243-1248.
- KRUTILLA, John V. (1967) "Conservation reconsidered" *American Economic Review* vol. 57, setembre, pp. 777-786.
- NORDHAUS, William D. (1991) "To slow or not to slow: The economics of the greenhouse effect" *The Economic Journal* vol. 101, juliol, pp. 920-937.
- PEARCE, David W. & Giles D. Atkinson (1993) "Capital theory and the measurement of sustainable development: an indicator of 'weak' sustainability" *Ecological Economics*, vol. 8, pp. 103-108.
- PIGOU, Arthur Cecil (1920) *The economics of welfare*. Edició de 1960, Londres: MacMillan.
- RANDALL, Alan (1991) "The value of biodiversity" *Ambio* vol. 20, núm. 2, pp. 64-68
- SOLOW, Robert M. (1974) "The economics of resources or the resources of economics" *American Economic Review*, vol. 64, núm. 2, pp. 1-14.
- TIETENBERG, Thomas, H. (1980) "Transferable discharge permits and the control of stationary source air pollution" *Land Economics*, vol. 5, pp. 391-416.

Segona Part: Política Econòmica Ambiental

Pofessor: Oriol Roca

En aquesta part s'estudiarà en major detall l'aparell analític habitual dels economistes. Bàsicament es tractarà d'extendre el marc conceptual de l'economia neoclàssica a un nou objecte d'estudi, el medi natural.

PROGRAMA

Tema 1.- Introducció

- 1.1 Economia Ambiental versus Economia Ecològica.
- 1.2 L'Economia del Benestar.

Tema 2.- Criteris de decisió i elecció social

- 2.1 L'Economia del Benestar Paretiana
- 2.2 L'enfocament Neoparetià: els criteris de compensació.
- 2.3 Criteris Neoutilitaristes: La Funció de Benestar Social.
- 2.4 Teoremes d'impossibilitat.

Tema 3.- El mercat, la regulació i la planificació

- 3.1 El gran teorema de l'economia del benestar.
- 3.2 Imperfeccions i fracassos de mercat.
- 3.3 Mecanismes d'assignació de recursos.

Tema 4.- Externalitats i béns col·lectius

- 4.1 Interferències en la producció i en el consum.
- 4.2 Les externalitats: tipus, àmbit i rellevància.
- 4.3 Solucions clàssiques.

Tema 5.- Mecanismes d'intervenció

- 5.1 El problema de la localització.
- 5.2 Anàlisi del cicle de vida.
- 5.3 Estudi de casos.

AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Es farà un examen de cadascuna de les dues parts i es calcularà la nota mitja; no és doncs imprescindible tenir aprovades les dues parts. L'examen de la primera part es farà una vegada acabada aquesta, és a dir abans de Nadal, i el de la segona al mes de febrer.

Bibliografía de referència de la segona part

- Aguilera, F i Alcàntara V. (1994): "De la economía ambiental a la economía ecológica"; Icaria. Barcelona.
- BAUMOL, W.J. i Oates, W.E. (1988): "The theory of environmental policy"; Second edition. Cambridge
- Casahuga, A. (1985): "Fundamentos normativos de la acción y organización social"; Ariel, Barcelona.
- Field, B.C. (1994): "Environmental Economics. An introduction"; Ed. Mc Graw Hill Inc. New York.
- Franco, L. (1995): "Política Económica del Medio Ambiente. Análisis de degradación de los recursos naturales"; Ed. Cedecs Economía, Barcelona.
- Jacobs, M. (1991): "Environment, Sustainable Development and the Politics of the Future"; Pluto Press, London.
- PEARCE, D.W. i Turner, R.K. (1995): "Economía de los recursos naturales y el medio ambiente"; Colegio de Economistas de Madrid. Celestes Ediciones. Madrid.
- Romero, C. (1994): "Economía de los recursos ambientales y naturales"; Alianza Editorial, Madrid.